

Nem mások rovására, s nem más helyett – ez a sor a romlékonyságtudattal áthatott költői világkép válasza a tudatnak erre a kínzó kihívására. S válasz ez egyúttal a kórnak is, amely többnyire csak lefokozott életet tesz lehetővé, s ahol „Ha Krisztus még egy esztendő megér, nem feszített keresztre magát”.

E pontról visszatekintve még érthetőbb, hogy a család élete oly központi szerepű. Nemcsak a társadalom számára adott mintaprogram van abban benne, hanem a személyiség kiteljesítésének egyik lehetséges útja: az egyéniség lehetetlennek fészülő feladatvállalása. Ezért is lesznek oly fontosak a legszűkebb családi körön túl a tágabb család tagjai is, ezért nem tud az édesapa halálába évek múltán se beletörödni (*Újra meg újra*), ezért olyan fontos az édesanya példája (*Anyám mindig ült valami újat*). Ezért lesz fontos minden pozitív emberi kapcsolat: egy véletlen *Találkozás* „Erdélyben, hatvankilencben”, s ugyanígy a tudatos találkozások: *Molnár Mátyással (Sirató)*, *Weöres Sándorral, Károly Amyval, Payer Istvánnal*, s leginkább *Nagy Lászlóval*. A *Nagy László* a kötet egyik csúcsa: *Vas István* hatvanas évekbeli makámaversei óta e nemben ilyen szépet alig olvashattunk. Egy magatartás és egy ellentét áll e mű középpontjában. A magatartás: a felelősségtudatos, másokért felelősséget vállaló, s e szellemben tevékenykedő élet. Az ellentét: ennek az életnek és a cinikusnak, a felelőtlennek az egyidejűleg való létezése, s az utóbbi könnyebb érvényesülése.

Mezey Katalin első kötete (*Amíg a buszra várunk*, 1970) a színvonalas pályakezdés tényén túl már az első maradandó eredményeket is felmutatta. A második kötet (*Anyagtanulmány*, 1977) ezeket az eredményeket vitte tovább, kísérletezett is, s a tanulságokat öntörvényűen teljesítette ki. Ezt a kiteljesedést tette általánossá, ezt mélyítette el a harmadik könyv (*Újra meg újra*, 1985), s ebbe az irányba mutatnak az újabb költemények is. Az elsősorban nyelvi és versszerkezetbeli kísérletezések után egyneműbbé vált, klasszicizálódott Mezey Katalin lírája. Tárgyias, ámde érzelmektől átfűtött a hangja, amely hagyományosnak tetszik, mégis korszerű, mert egy határozott világkép segítségével „pontosan rögzíti” mai világunkat: változót és változatlant, tudatosat és tudatnélkülit, vagyis az egészet.

VASY GÉZA

MEZEY KATALIN

Rosenkrantz és Guildenstern jó haver

Rosenkrantzot, Guildensternt jól fizették:
hullottak a címek, rangok, jogok.

(Az öreg Shakespeare szépet hazudott,
halálukat, hogy Hamlet elrendezte!)

Megkaptak mindent, amit csak akartak,
minden ízében jól ismert a játék.

A szolgálatot az úr megfizette.

Rosenkrantz és Guildenstern jó haver.

A királyfi halál-évfordulóján

emlékművénél ők mondtak gyászbeszédet:

„Legfőbb erénye: jellem és jószándék”.

Hiszen ismerték már iskolatársként.

Jelentés

I.
Részt kínál
valami balszerencsés,
érzelmes és ostoba történetből,
amelyben nincs
szerepe a sikernek,
amelynek része lenni
nem dicsőség és nem haszon,
de még csak nem is élvezet.
Lehet, hogy egyszer fölkapja a szél,
lehet, hogy végleg a földhöz ragadt.
De ez mindenképp olyan messze van,
hogy üzletileg nem számítható.
Nincs értelme
foglalkozni vele.

2.
Ahhoz, hogy meghallgassák,
túl sokat beszél.
Ahhoz, hogy elhallgattassák,
nem eleget.

Belép a romlás

És házadba belép a romlás.
Nem ajtón jön, nem ablakon.
Te magad, saját lábodon
hozod,
magadban hordozod.

És nem fed már be arcod és neved.
Kórlapokon és röntgenképeken
'pontosítják a jelenséget.
Eset
lettél, orvosi eset.

Szentivánéji álom

Nyomorúságos girchesmacska-lét.
Mentül bujább,
annál éhesebb.

Az esti harmat lákoma neki.
Sovány inye
szomjtól szabadul.

Jóllakásról már nem is álmodik.
Nem fut egér
a forró éjen át.